

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 1 grudnia 2023 r.

Pozycja 326

POSTANOWIENIE z dnia 10 stycznia 2023 r. Sygn. akt Ts 184/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej D.K. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.), z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) oraz art. 6 powołanej wyżej Konwencji;
- 2) art. 235² § 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), z art. 45 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 29 sierpnia 2022 r. (data nadania) D.K. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy w Ł. X Wydział Gospodarczy wyrokiem z 1 kwietnia 2021 r. (sygn. akt [...]) oddalił powództwo skarżącego przeciwko Miastu Ł. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenie umowy dzierżawy. Wyrokiem z 17 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]) Sąd Apelacyjny w Ł. I Wydział Cywilny oddalił apelację skarżącego od powołanego wyżej orzeczenia Sądu Rejonowego. Powyższe orzeczenie zostało doręczone ówczesnemu pełnomocnikowi skarżącego 11 lutego 2022 r.

W związku z tym orzeczeniem skarżący 1 kwietnia 2022 r. złożył w Sądzie Apelacyjnym w Ł. wniosek o ustanowienie pełnomocnika do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej. Zarządzeniem sędziego tego sądu z 4 kwietnia 2022 r. wniosek został przekazany do Sądu Rejonowego w Ł. Natomiast 29 kwietnia 2022 r., przed rozpoznaniem wniosku przez

Sąd Rejonowy, skarżący wniósł do Trybunału skargę konstytucyjną sporządzoną przez adwokata z wyboru zawierającą ten sam przedmiot zaskarżenia i tożsame zarzuty. Jest ona rozpatrywana pod sygnaturą Ts 93/22.

Postanowieniem z 13 maja 2022 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ł. XIII Wydział Gospodarczy ustanowił dla skarżącego pełnomocnika z urzędu. Pismem z 20 maja 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi 30 maja 2022 r.) Okręgowa Rada Adwokacka w Ł. do sporządzenia skargi delegowała tego samego pełnomocnika, który sporządził i wniósł rozpatrywaną skargę.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 6 października 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 27 października 2022 r.), na podstawie art. 130 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.) w związku z art. 36 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393), wezwał skarżącego do udokumentowania daty złożenia przez niego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej (wraz z czterema kopiami) oraz do doręczenia poświadczonego za zgodność z oryginałem elektronicznego potwierdzenia odbioru wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł. z 17 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]).

Skarżący doręczył dokumenty, o których mowa w zarządzeniu 3 listopada 2022 r. (data nadania).

Skarżący twierdzi, że zakwestionowany w skardze art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.) przez to, że dopuszcza zmianę składu sądu (z trzech sędziów na jednego) także wtedy, gdy w postępowaniu odwoławczym został już wyznaczony skład sądu (trzech sędziów), narusza zasady kolegalności i ciągłości (niezmienności) składu orzekającego. Obowiązywanie tego przepisu doprowadziło do „obniżenia standardu ochrony prawnej w sprawach rozpatrywania środków zaskarżenia – w toku trwania tych postępowań” (s. 5). Z kolei zaskarżony art. 235² § 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) przez to, że pozwala na swobodne dopuszczanie przez sąd materiału dowodowego i oddalanie wniosków dowodowych, które w ocenie stron procesu mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, narusza zdaniem skarżącego prawo do rzetelnego rozpoznania sprawy.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia warunków wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i przepisów ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK skarga może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

Stosownie do art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK w razie niemożności poniesienia kosztów pomocy prawnej, skarżący może złożyć do sądu rejonowego swego miejsca zamieszkania wnioszek o ustanowienie dla siebie adwokata lub radcy prawnego z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej.

Wystąpienie z wnioskiem do właściwego miejscowo sądu rejonowego wstrzymuje bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej. Jego wznowienie następuje pierwszego

dnia po dniu doręczenia adwokatowi lub radcy prawnemu rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego (art. 44 ust 3 pkt 1 u.o.t.p.TK).

Trybunał Konstytucyjny zauważa, że w analizowanej sprawie skarżący nie uwzględnił biegu terminu do wniesienia skargi, czyli okresu od dnia doręczenia pełnomocnikowi reprezentującemu skarżącego na etapie postępowania sądowego ostatecznego orzeczenia, do dnia wystąpienia przez niego do sądu z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej.

W tym stanie rzeczy Trybunał stwierdza, że rozpatrywana skarga została złożona z przekroczeniem ustawowego terminu (por. postanowienie TK z 10 lutego 2022 r., sygn. Ts 219/21, OTK ZU B/2022, poz. 124 oraz 15 lipca 2021 r., sygn. Ts 12/21, OTK ZU B/2022, poz. 91).

Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.